

NÓGRÁDI LAPOK ÉS HONTI HIRADÓ

POLITIKAI, TÁRSADALMI S KÖZGAZDÁSZATI HETILAP.

Előfizetési ár:

Félszáz évre 6 frt. Fél évre 3 frt. Negyed évre 1 frt 50 kr.
Egyes szám ára 15 krajczár.
Előfizetési csupán a kiadóhivatalban lehet B. Gyarmaton.

Előfizetési pénzek, reclamációk és hirdetések a kiadóhivatalhoz intézendők.

A lap szellemi részére s a nyilttérre vonatkozó minden közlemények a szerkesztőhöz küldendők.

Hirdetések díja: három hasábon hetente 5 kr. — Nagyobb és többzetű hirdetések jutányosan eszközöltnék.

Díjnyel minden beiktatásnál 30 kr.

Nyilttér garmond sor: 20 kr.

Feltámadunk!

A földbe vetett kisdéd mag immár ébredőben van, kibontakozott belőle az új élet csirája, a földnek martalékává tette rohadó koporsóját, kis zöld levelével köszönti a tavaszt: jelenti eltemetetéséből való ékes feltámadását.

Az emberiség Megváltója is eltemetett, — de feltámadt, hogy úgy saját feltámadása által, mint évenként a természetben előforduló feltámadás által oktasson, tanítsa bennünket, hogy higgyük: saját testünknek feltámadását!

Hiszszük ezt ma is, mert a midőn halandó embertársunkat a föld porának adjuk át, fejfájára e reánk nézve megnyugtató és vigasztaló szavakat írjuk: „A boldog feltámadás reményében!” A valóságos költő is így ír:

Bizton remeljük, a halál
Ha minket sirba dönt,
Életre a feltámadás
Koránya felköszönt.

Dobogjon fel tehát szívünk a mai nap korán és sejtse az velünk: hogy jóllehet porrá semmisülend halandó testünk, de a feltámadás nagy napja meg fogja hozni, hogy új testünkben újra lássuk a teremtet világot, a mainál sokkal inkább túlhaladott szépségében és pompájában. „Az idő nem lesz már ott, az az idő, mely oly gyorsan repül, ha boldog az ember. A halál nem lesz már ott, az a csúf halál, mely örömeink után mindig ólálkodik. Csak örök alleluja, oly tiszta, oly mély elragadtatás leszen ott, mely álmunkat annyira felülmulja, hogy az örökkévalóság nem lesz elég hosszú, folecsúdnunk esodálunkból.” (Bongaud.)

Ime néhány nap előtt könnyezve gondolunk arra, hogy az, ki életében mindenütt és mindenkor jót cselekedett . . . meghalt, odaadván életét azokért, kiknek üdvéért, jólétéért fáradozott, feláldozván életét azokért, kik üldözték, kik iránta gyűlölettel viseltettek, s akkor, midőn már az emberi kegyetlenség már tetőpontra hágott és csak a haláldófs hiányzott, a kínzások megszüntetéséhez.

Ma az eltorzított és kiszévedett alak, dicsően kel ki sírjából, mert megjövendeltetett: „hogy az ő koporsója dicsőséges leszen!”

A reménynek szent erénye buzdítson bennünket földi zárdokokat, hogy egykoron mi is feltámadva a sir hosszú álmából, a mai napon feltámadott üdvözítővel fogjuk üdvözölni a napot, a mely a halhatatlanságnak nagy napja leszen. Mert mint a tudós Trallos megjegyzi: „Nem akarhatja Isten, hogy az a kis szikra, melyet a világosság tengeréből nyertünk, a sir sötéttségében végkép elaludjék.”

E napnak koránján repüljön fel hálaimánk az ég felé, megköszönvén a kegyes gondviselésnek azon boldogító és szent intézkedését, miszerint a tizenkilencz-század előtt történt s azóta a keresztény világ által alapigazságnak hitt és vallott esodát: a Megváltó feltámadásának nagy esodát — őszinte hittel és kegyelettel, mint késő unokák magasztalhatjuk. Magasztaljuk örömmel e nagy esodát, addig, míg élünk napja nyugovóra nem szálland; ha pedig beköszönt reánk nézve az alkony biboros homálya, a feltámadás édes reménye, esaljon mosolyt dermedő ajkunkra.

Az életnek folyamán e esodának hite, karöltve a boldogító reménnyel és az égő szeretettel: tartson össze bennünket: ezek vezérlejenek, legyenek kálauzaink e tévedéseknek annyira kitett világban, — hiszen a milyen rövid az élet, oly hosszú a sir.

Legyen öröm e mai napon minden arczon, mert ezen ünneppel megszentelt nap, jelentőség-teljes, üdvözítő, mert a köbelenk hurjalt ama andalító és mennyei harmónikus zengzébe hangolja fel, mely zengzet azt visszahangozza, hogy: feltámadunk!

A közigazgatás államossítása.

A közigazgatási bizottság általános vitája véget ért, s e vitának nagy jelentőségű eredményeként konstatahatjuk azt, hogy a közigazgatási reformról szóló törvényja-

vaslat nem tekinthető pártjavaslatnak, s a tárgyalási módszer, mely már eddig is igen értékes elvi megállapodásokra jutott, nemcsak kibontakozott, hanem fölfel is emelkedett az egyoldali pártszempontokon.

Ennek az eredménynek országyarssze természetesen gróf Szapáry Gyula miniszter elnököt illeti, ki úgy egyes nyilatkozataiban, mint egész magatartásában elegendő bizonyítékot nyújtott arra, hogy a reform megalkotásánál valóban országos érdekek vezérlik, s hogy annyira nem áll a subjektív érzékenység hatalmában, hogy nemcsak rossz néven nem vette, hanem készséggel fogadta a javaslat javítására irányuló kritikát, bárkitől és bármely oldalról jött is az.

De osztoznak az érdemben a közigazgatási bizottság tagjai is, kik közül számosan, teljes s objektivitással és önállósággal adták elő nézeteiket s tették lehetővé, hogy a javaslat általános vitája minden tekintetben imponáló tartalmat nyert és nem csökkentette, hanem fokozta a reményeket, hogy a közigazgatási reform nemcsak a közigazgatást fogja javítani, hanem az önkormányzatot és ezzel a közszabadság biztosítékait is erősíteni fogja.

Losonczon a függetlenségi érzelmek érvényesültek azon tény folytán, hogy a szabadelvű párt zászlaja alatt állást foglaltak a közigazgatás államossítása ellen.

A losonci szabadelvű pártot — mint írják — márczius 22-ére Kovács Ferenc közjegyző, a párt állandó bizottságának elnöke értekezletre hívta össze.

Győrky Ábrahám gróf, képviselő, előadta, hogy a közigazgatásról szóló törvényjavaslatot, mely jelenben bizottsági tárgyalás alatt áll, az államossítás hívei sem tartják kielégítőnek. Meggyőződése, hogy akár a kinevezés, akár a választás elve alapján teremthetnénk jó közigazgatást, ha nem a kormányhatalom növelését, de az adminisztráció tökéletesítését célozzák. Hogy pedig a kinevezés vagy választás elve alkalmaztassék-e? azt az állam viszonyai döntik el. A mi viszonyaink pedig mintegy parancsolják, hogy maradjunk meg a választás elve mellett; mert a választott tisztviselő s a közönség között természetesen fejlődik ki a benső viszony. Véleménye szerint megfontolandó az is, hogy a kinevezést először br. Sennyei Pál ajánlotta, a ki derék ember, jó hazafi volt de — szabadelvűséggel nem valóthatni. Ha a választott tisztviselőnek azt a finansziális erőt bocsátják rendelkezésükre, a mit rendelkezésükre szándékoznak bocsátani a kinevezetteknek: a közigazgatás kitűnő lesz.

Török Zoltán úgy tapasztalta, hogy a kinevezés kitűnően bevált a judikaturánál; de azt is tapasztalta, hogy amú hivatalok, pl. a pénzügyigazgatóság, a melyek kinevezéstől függenek, amúira alá vannak rendelve főlebbvalóik intenczióitól, hogy saját jobb meggyőződésük ellenére is sokszor teszik ezt vagy amazt; míg a választott tisztviselő támaszkodván a választó közönségre, sokszor érvényesítheti saját jobb meggyőződését főnöke ellenére.

Kovács Ferenc és Draskóczy Zsigmond szintén felszólaltak a választás fontartása mellett. Eután az értekezlet kimondja, hogy a losonci szabadelvű párt a közigazgatási reformját a választási elv alapján óhajtja keresztárvinni, s ezért fölkéri Szapáry Gyula gróf miniszter-elnököt, hogy javaslatát vonja vissza.

Április 2-án a kerület választópolgársága nagy értekezletre gyűl össze, hogy a közigazgatási reformjáról tanácskozzanak.

Felhívás Nógrádvármegye szőlőbirtokosaihoz és a községi tanítókhoz!

A nagyméltóságú földművelésügyi m. kir. miniszterium 10486—1891. számú leiratával értesítette a nógrádvármegyei gazdasági egyesületet, hogy a szőlőbirtokosok és szőlőművesek által a szőlőoltási eljárásokban való gyakorlati ügyesség és jártasság elsajátíthatása végett a f. ében fás és zöldoltási tanfolyamok tartását rendelte el. Értesítette továbbá arról is az egyesületet, hogy a szőlőoltási eljárásoknak szélesebb körben való bemutatása céljából elrendelte, miszerint a borászati vándortanítók a működési körükbe osztott vármegyei területen levő s oltásra alkalmas anyaggal rendelkező egyesületek szőlőtelepein is tartanak oltási tanfolyamot, nemkülönben arról, hogy ott, hol a vármegye közönsége a területen működő gazdasági egyesülettel a fás és zöldoltási tanfolyam megtartásának helyére nézve megállapodásra jut, mindkét tanfolyamon résztvevők buzdítására két díjat és pedig első díjjal egy darab magyar aranyat, második díjjal 3 darab ezüst forintot engedélyez.

Örömmel ragadván meg egyesületünk minden eszközt, mely szőlőszertünk és borászatunk emelésére, illetve a phylloxera-vész által elpusztult szőlőterületeknek amerikai szőlővesszővel való újra telepítésére irányul, f. évi márczius hó 15-én tartott közgyűlésén, a fenti magas leirathat foglaltakra támaszkodva elhatározta, hogy a b. gyarmati amerikai szőlőtelepen április hóban fás, május hó végén vagy június elején zöldoltási tanfolyamot tart, az előbbiben férfiak, az utóbbin férfiakon kívül nők, Tus Antal ker. vándortanító vezetése mellett részt vehetnek.

Felhívjuk emellegva vármegyénk szőlőbirtokosait, szőlőműveseit s különösen a községi tanítókat, kik elsajátított tanulmányaikat a meg nem jelenhetett szegényebb sorsú szőlőművesek közt könnyű szerrel terjesztve legjobban értékesíthetik, hogy ezen tanfolyamon saját jól fel-fogott érdekükben, vagy maguk megjelenjenek, vagy pl. nagyobb birtokosaik vőczellerjeiket küldjék oda.

Egyesületünk, e célra való tekintetből elhatározta azt is, hogy a Nagymélt. Miniszter úr által kitűzött díjakon kívül maga is hozzájárul a résztvevők közül a kiválóbb ügyességük jutalmazására. A tanfolyamot végzett községi tanítók pedig nemcsak arra számíthatnak, hogy a községi számadásokba felveendő napi és fuvardíjaik a vármegye törvényhatósága által jóváhagyatnak, hanem nógrádvármegyei gazd. egyesület által még a nemesebb faj baromfitenyésztés emelése érdekében, hasonló fajta tojás-collectióval lesznek külön is jutalmazva.

Felkértem emellegva a szőlőbirtokosokat és különösen a községi tanító urakat, hogy ezen oltási tanfolyamokban mentül számosabban résztvenni s az ez iránybani szándékukat alulírottakkal hova-telebb egy egyszerű levelező-lapon bejelenteni sziveskedjenek, megjegyezvén, miszerint a kitűzendő hatánapokról a jelentkezők idejekorán értesíttetni fognak.

Kelt B. Gyarmaton, 1891. évi márczius hó 17-én.

Fáy Árpád,

közgazd. előadó, egyesületi titkár.

3780—1891. sz.

Utastom a községi s köjegyzőket, miszerint ezen felhívásra azon községekben, hol szőlőművelés van vagy volt, a községbeli szőlőbirtokosok és néptanítók ügyelmét külön is felhívni kötelességüknek ismerjék. Egyidejűleg értesítem a községek előjáróit, hogy a „Nógrádvármegyei Gazdasági Egyesület” által rendezendő szőlőoltási tanfolyamokban résztvevő néptanítóknak, a községi számadásokban e címen elszámolandó fuvar és 2 forint napidíja nehézmény nélkül fog megállapíttatni, miről egyidejűleg községi központi számvévet alkalmazkodás végett értesítem.

Kelt B. Gyarmaton, 1891. évi márczius hó 17-én.

Seltorazky János,

alispán.

Gazdászati.

Felhívás a t. cz. magyar földbirtokos urakhoz és gazdatiszti karhoz!

A magyar gazdatisztek és erdészek országos segélyegyesületének választmányára a több oldalról nyilvánult óhajításoknak megfelelőleg, egy magyar gazdatiszti congressus megtartását elhatározta.

Czélja ezen congressusnak a gazdatisztek erkölcsi és anyagi helyzetének biztosítása, a gazdatiszti nyugdíj-intézet életbe léptetése, valamint egyéb ugy a gazdatisztek, mint a földbirtokosok érdekeit érintő nagy fontosságú kérdéseknek alapos megvilágítása és megvitatása, ezen kérdések megoldásának előkészítése a szükségesekeknek mutatókozó határozatoknak hozatala által.

A gazdatiszti congressus f. évi május hó 6—8. napjain Budapestén a „Köztelken” (Üllői-út 25. sz.) fog megtartatni. A congressus ülései mindig d. e. 10 órakor kezdődnek.

Ezen congressuson minden magyar földbirtokos és gazdatiszti részt vehet, aki ebbeli szándékát a congressus rendező-bizottságnak legkésőbb f. évi április hó 20-ig bejelenteni és az 1 forint megállapított részvételi díjat előre beküldi.

A congressus napirendje a következő:

1. Elnöki megnyitó.
2. A gazdatisztek anyagi és erkölcsi érdekeinek biztosítása.
3. A gazdatisztek nyugdíj-intézetének felállítása.
4. A tisztí száztól rendszer előnye a birtok jövedelmezése szempontjából.
5. Az elhelyezés szabályozása.
6. Beadott indítványok és határozati javaslatok tárgyalása.

Tisztelettel felkérjük a congressuson tárgyalandó ügyek iránt érdeklődő földbirtokos urakat és gazdatisztek, hogy a congressuson személyesen résztvenni és az iránt ismerőseik körében minél nagyobb érdeklődést kelteni sziveskedjenek.

A gazdatiszti urakat még ezenfelül felkérjük, hogy a congressus napirendjébe felvett fontos ügyek előzetes megbeszélése céljából vidékeiken összejeveteleket rendezzenek és az ezen összejeveteleken nyilvánuló nézeteiket a rendező-bizottsággal közöljék ne terheltségenek.

A congressus érdekeiben való minden közleményt, vagy megkeresést a magyar gazdatiszti congressus rendező-bizottságának Budapest, „Köztelken” című alatt küldjék beküldeni.

Budapest, 1891. márczius hó.

A magyar gazdatiszti congressus rendező bizottságának megbízásával:

Kroczák G. Emil.

Hivatalos pályázati hirdetmény, a hadsereg katonai nevelő- és képzőintézeteiben rendeltetett, s az 1891. 2-iki iskolai év kezdetevel betöltendő magyar állami alapítványi helyekre. Az 1882. évi XXV. törvények értelmében a magyar korona országokbeli ifjak számára a hadsereg katonai nevelő- és képzőintézeteiben rendeltetett 120 alapítványi hely közül az idén előreláthatólag 10 hely fog megüresedni, a melyek, a folyó tanév végéig megüresedő helyekkel együtt, a jövő 1891-92-iki iskolai év kezdetevel a Község, Kismartonyban, Kassán és Szt. Pöltenben letelező katonai alreáliskolák I. és III. évfolyamaiban a bécsi-újhegyi katonai akadémiára és a bécsi műszaki akadémia I. évfolyamába, vegre a fiumei hadtengerészeti akadémia I. évfolyamában lesznek betöltendők. Az akadémiákban felhizatos helyek is fognak adományoztatni; az ilyen felhizatos helyet nyert ifjunak hozzátartozói az ellátási díj felet, vagyis évenként 400 frtot tartoznak előlegez felvétel részleteiben fizetni. Felvételi feltételek: a) Állampolgári jog a magyar korona országaiiban; b) szabályszerű életkor; c) Ép és az életkorhoz képest jól kifejtett testalkat; d) a megkívánt tanulmányok befejezése és megfelelő erkölcsi magaviselet; és e) a tandíjfizetés kötelezettségének elvállalása. A feltételek részletesen az alispáni hivatalban tudhatók meg.

Tótlapszemle. A túrócszentmártoni „Národnie Noviny” legutóbbi vezércikkében panaszkodik, hogy a tót nyelv és a tótok mindenünneki vannak zárva. A tanúgyi tereken épen úgy mint a közéletben s kérdi micsoda igazság az? Szerinte az égbe kiáltó bűn, ha a gyermekek már az óvodákban, testileg és szellemileg elkeresésnek a magyarságot tanulás terhe alatt. S a mint a tót gyermekek, mondja a cikkíró, épen úgy a felnőtt emberek lakolnia kell tótságnak. Erre a „N. N.” elmondja, hogy a ruttkai állomásról az állomástól elbocsátotta a 18 év óta alkalmazott tót munkásokat s helyükbe magyar munkásokat hozatott. A „N. N.” megbotránkozik ezen s mondja, hogy „nyomorult érdemek” azok, a melyek egyesek által ily módon szerzettnek a haza nevében s hogy nevéseges, ha a magyarul nem tudó vasúti hivatalnokok a tót munkások elkergetésével leplezik saját hibájukat.

Hírek és különféle.

Olaszainknak és munkatársainknak boldog húsvéti ünnepeket kívánunk.

Személyi hírek. Seitovszky János alispánunk a húsvéti ünnepekkel kedves családjával együtt Budapesten tölti. — Tihanyi Ferenc vármegyei főjegyző szabadsági ideje letelvé, hivatalát márc. hó 26-án foglalta el. **Reményi Ede** hegedűművészünk pénteken ápril 3-án d. n. 5 és 6 óra között fog Esztergomból Ipolyágon át jövet B.-gyarmatra megérkezni, s másnap szombaton esti 7 és fél órák hangversenyt a megyeháza díszterében megtartani. Megérkeztek a húsvéti ünnepekkel foglalkozó nagyszámú előkészületek tételnek. A legtöbb egyet csallakozott a dallásulatok felhívásához s magánok is nagy számmal készülnek a mondott időre díszfogatokon menni művészrendünk elé Kővár. Seitovszky János alispánunk kezdeményezése folytán az intelligencia díszes baberkoszorúval kívánja a hangverseny alkalmával a művészek mellőtti elismerését kifejezni. — A terem felszítése egészen béli tényességgé lesz, s amint halljuk, a közönség is szalon öltözetben jelenik meg. — A teremben a rendezőseget szíveségből fiatal urak vállalták el, kiknek jelenlétük lesz: nemzetiszínű kokárda. Hangverseny után a művész hihetőleg a közönséggel együtt a Balassa vendéglő termében fog néhány órát eltölteni.

Reményi Ede Losoncra. B.-gyarmatról művész hazánkba április hó 5-én d. e. 10 órák indul Losoncra, hogy ott az nap este a kaszinó nagyszalonban hangversenyt tartasson. E hangverseny rendezőseget a losonci színhelyi bizottság egy ötös küldöttsége Kovács Ferenc kir. közjegyzővel ellen volt szíves elvállalni. A művész fogadtatása végett Török Zoltán polgármester úr a bizottság részéről megbízatást. E fogadtatás épen ily szívélyes, mint ipozáns készül lenni s a művész, mint Losonc városának díszpolgárát nemcsak a város határára, de a városházán is fogják külön üdvözölni. Hangverseny után a „Vigadóban” díszbankettet rendeznek a művész tiszteletére. A hangversenyre Gömörvármegyéből is sokan készülnek. Losonczról Reményi másnap ápril 6-án S.-Tarnóba folytatja művész útját.

Reményi Ede hangversenyén a vidéki intelligenciája, oly nagy számban lesz képviselve, hogy városunk étterméi a vendégek ellátására bizonyára szűkölközni fognak, s épen ezért díszeteket érdemel a Balassa vendéglő bérleje Barth Ignác, ki a hangverseny estején, a vendégek emeleti helyiségeit éttermékké rendeztetni be, hol a vendégek ellátásáról Makárás konyhája fog gondoskodni.

Azon híreszteléssel szemben, mintha a Reményi b.-gyarmati hangversenyére már jegyek egyáltalán nem volna kaphatók, Darvai Armin könyvkereskedő úr hitelesen tudatja velünk, hogy habár igaz, miszerint a jegyek nagy kötetnek örvendenek, azonban az összes ülőhelyek egynegyede még az érdeklődő közönség rendelkezésére áll.

Nógrádvármegye új pénzügyigazgatója. Jablanczy Miklós pénzügyi tanácsos úr önértéke, — miután a hivataloskötő Degenfeld Lajos gróf főispán úr előtt letette, — mult vasárnap hivatala tényleges vezetését átvette, — délelőtti 10 órák fogadta a pénzügyigazgató és a helyettes kir. adóhivatal tisztviselőit, kiknek nevében Szabó Albert igazgatóhelyettes úr üdvözölte az új hivatalfőnököt. A városi előjárás is tisztázott a délelőtti folyamán Nógrádvármegye új pénzügyigazgatójának. Üdvözöljük őt és kedves családját városunk falai között!

Kinevezés. Kassa város a b.-gyarmati kir. törvényszék egyik szék központosított joggyakorlója, ugyan-ezen törvényszékhez aljegyzőre neveztetett ki.

Pajor István jeles írók. Valaz Brassainak gr. Csáky Albin kultuszminiszter elleni roppantára ezúttal műve iránt nagy az érdeklődés a Királyhagón innen és túl egyaránt, mert tudjuk, hogy a ritka nagytudományú, de egyszerűmód sokszor őrmestertől különbözöde a 30-dik életévet már túlhaladott Brassai Sámuel, az „Erdélyi Múzeum” igazgatója, Kolozsvárott, Magyarország Királyhagontul részében lakik, ott tehát talán még kíváncsiabban várják, mint az ország bármely más vidékén a művet, melyre ami igen tisztelt fiatal-lelki, bár sokak által veteránnak ezimett vármegyei tudósunk vállalkozott, hogy kimutassa, miszerint Brassainak a miniszter m. évi november 27-én az elkeresetelesek tárgyában tartott parlamenti beszédében felfedezni vélt 195 hibás szó mind kifogástalan. Ezen érdekes polemikus nyelvészeti mű iránt azonban kétszeresen érdeklődhetünk mi nógrádiak, kik Pajor István kir. tanácsos urat büszkeséggel nevezhetjük a magunkénak, ugyanazért örömmel jegyezhetjük fel, hogy a műre kibocsátott előjegyzőkre nálunk jó példaként már is aláírták Szócska Pál 3 péld., Nagy Iván, Seitovszky János, Szentiványi Sándor és Pengrácz György 2—2 péld., Tihanyi Ferenc, Steller Antal, Baintner Ottó, Sinke Frigyes, Sztranyavszky Géza, Kray István, Újhelyi Boldizsár, Kacsóvics Jenő, Kleyn János, Vannay Ignác, Reményi Károly és Horváth Danó 1—1 példányt. Losonczon gróf G. úr úr Ábrahám képviselő úr kezdeményezése folytán Török Zoltán polgármester úr esküdni az aláíratást, B.-gyarmaton pedig az intelligenciából többen szinten e napokban fogják körözni az ívet. Szerző, műve összes tisztja jövedelmét köznevelődési jövedelmékre fordítja.

Kármán József emléke. Gresits Miksa a losonci áll. főgymnasium igazgatója, mint a Kármán József emlékirati bizottság elnöke és Ámbusz Mór tanár, mint az emlékirati bizottság jegyzője felhívást intéznek a közönséghez, melyben vármegyei jeles író fia emlékének letesítése czéljából adakozásra hívják fel közönségünket. — A felhívás mellé „Kármán József élete és irodalmi működése” ezimű s Kovács Ernő által írt füzetke is van csatolva. Kármán József 32 évig volt a losonci ref. egyház papja, s így a mozgalom, emlékének megörökítése iránt, a legilletékesebb helyen indult meg. Minthogy azonban a jeles író összes műveiben igazi önzetlen hazaszeretet ömlik át, s minthogy ő egyike azon férfiaknak, kik a magyar nemzetiség megismosodása czéljából az úttörők nagy és nehéz munkájában vettek részt; illő, sőt hazaifüli kötelessége nemcsak losoncznak, hanem az egész vármegyének, sőt az országnak is a jeles író emléke megörökítéséhez hozzájárulni, úgy hogy az emlék Kármán József halálának százados évfordulóján, vagyis 1895. évi június hó 3-án készen legyen. Azért, míg egyrésztől elismeréssel tartozunk Gresits Miksa és Ámbusz Mór tanár uraknak az eszme megpendítéseért, az emlékirati bizottság megalakításaért és a gyűjtések megindításaért, másrésztől tisztelettel felhívjuk vármegyei közönségét, hogy a jeles író emlékéhez bármely csekély összeggel is hozzájárulni szíveskedjék. Hiszen a felhívásban is igen helyesen van idézve eme latin közmondás: „Adde parum modico, magnum cummulabis acervum”. — Az emlékirati ügyben az alakozott lapunkban is megnyitjuk s a beküldött összegeket nyilvánosan nyújtátni fogjuk. Az adakozást szerkesztőségünk 2 frttal nyitja meg.

Követésre méltó példa. Weisz Simonnak, Kiszely György s társai elleni újított perében Jakabovics József előadó kir. törvénz szék bíró által, a f. hó 23-án kihallgatott Fay Árpád b.-gyarmati és Grósz János marczali lakos szakértők a részükre megállapított s felperes által nyomban ki is fizetett 8 frt szakértői díjját az építendő nógrádvármegyei kórház javára ajánlották fel, mely összeggel fentnevezett kir. tiszti, bíró Nógrádvármegye alispánjához azonnal megküldött. Fogadják a tisztelt alományozók a szíves emberiség nevében köszönetünket.

Városi közgyűlés. B.-gyarmat város március hó 26-án rendkívüli közgyűlést tartott, mely alkalommal több fontos ügy került színpadra. Először is tudomásul vette a közgyűlés a pénztárvizsgáló bizottság jelentését, melyszerint a városi pénztárt a mult negyedévben is megvizsgálván, azt remben találta. Örvendetesen vette tudomásul a közgyűlés, hogy az árvíz, veszély nélkül mult el. A szerzett eszónak kezelése és gondozására a tűzoltóegylet parancsnoksága kéri fel. — Legfontosabb tárgyat képezte a közgyűlésnek a vasuti indóházhöz a megyeháztól vezetendő költségeinek fedezete. A 638. méter hosszúságú út tervezetét az alispán megrendelése folytán — a kir. építészeti hivatal készítte el. Díszes és szépen kifésített út lesz ez, csak hogy nagyon költséges. A 638. méter hosszú útból 311. méter hosszúságú szakasz elkészítésének költségei a városra eszelőztetik háritatni; ezen 311. méter szakasz költségei a járdákkal együtt, 3098 frt 50 kban vannak felszámítva, melyre a háztulajdonosok a járdákért 620 frtot fizetnének, a többi költséget, vagyis 2478 frt 50 krt a város tartozik kifizetni. — Ezen költség a vicinális alaphól volna fedezendő. Minthogy azonban a vicinális alap néhány évre már ki van merítve, másrészt pedig a tervezet szerint az útszakasz oly része is háritatik a városra, mely szorosan véve nem tartozik a város elterületéhez; elhatározta a város, hogy e tekintetben előterjesztést tesz az alispánhoz, hogy ezen ügyet újból szíveskedjék tárgyalás alá venni s ezen tárgyaláshoz a város kiküldöttét megidezni és meghatalmítani. Ezen küldöttségbe a közgyűlés a főbíró elnöklése alatt küldte: Aninger László, Baintner Ottó, Horváth Danó, Kávy Tivadar és Tiesinzy József, urakat. — Végül a felmerült elvesztettség dologból elrendelté a közgyűlés, hogy minden kutyatulajdonos évenként 1 frtos bérzát tartozik kutyája nyakára alkalmazni, mert minden bérzátlan kutya menthetlenül a gypmester elbírása alá kerül.

A „Jósviv egyesület” igazgató választmánya Sei-

lovsky János alispán megkeresése folytán a b.-gyarmati árvíz-károsult ártalépléti részére, a már előbbi kiállításra helyezett egyenként 200 frt 3%-os kölcsönt is így összesen 7800 frtot ügyven ártalépléti részére meg-szavazta. Az erre vonatkozó kötvény szabályszerű kiállítás alispánunk s a vármegyei küldöttség jelenlétében március hó 22-én lett a városházán kiállítva. Ez tehát utolsó aktusát képezi ezen humanus ügynek, mire csak-közönség meggyegyezzük, hogy a kitelepítettek legnagyobb része a „Jósviv” utczának nevezett telepen hazán most fedel alá helyezte.

A közigazgatási bizottság legközelebbi határozatát ápril hó 4-én tartja meg.

A sorozás a b.-gyarmati járásban B.-gyarmaton ápril hó 3-án veszi kezdetét.

Öngyilkosság. Drócs Emil, akit nevének meggyilkolása miatt egyházi elűgyűgigiani fegyházra itéltek, majd a gyilkosság vadja és így a büntetés alól is felmentettek, de újabb vezgárgyalás alapján ismét csak 15 évi fegyházra itéltek. Viletelvén, hol mint segédtanár működött, verében fekvé halva találták. A szerencsétlen férfi szíven lötte magát.

Köszönetnyilvánítás. Mindazon tisztelt egyesületek és egyesek, kik nehéi edes atyánk, Weisz Salamon, elhunytá alkalmából részvétüket nyilvánították, fogadják ez utón köszönetünket. A gyászoló család.

Új helyjegyzékek. A magyar korona országai területén 1880. évi jan. 1-seje óta forgalomban lévő magyar helyjegyzékek helyett ápril hó 1-jétől kezdve más színvételű helyjegyzékek fognak forgalomba bocsátatni. Az eddigiek 1891. évi aug. 31-keig maradtak érvényben.

Erdősítési jutalmak. A földmívelésügyi miniszterium 6 nagy és 6 elismerő jutalmat tűzött ki közigazdasági szempontból fontos erdősítésekre. Ide értendő a magasabb hegysek fensíkainak, gerinceinek vagy meredek oldalainak beerdősítése, hegyomlások, hó vagy kőzörgöttek megakadályozása végett szükséges erdősítés stb. A hat nagy jutalom közt van két-két ezerfrankos, két-két nyolczszáz frankos és két-két ötszáz frankos. Az elismerő jutalmak 400, 200 és 100 frankból állanak és szintén kettő-kettő van mindegyikből. A kik ilyen erdősítést a folyó évben végeznek, — a tavaszi erdősítést illetőleg július végeig, az őszire vonatkozólag december 25-éig adhatják be pályázati jelentéseiket a földmívelésügyi miniszterhez.

A b.-gyarmati népbank Sulcz Lajos volt könyvelője helyére Fördös Ernőt, Kecskemét város egyik volt számvevőjét választá meg egyhangulag könyvelőjének. Fördös március 31-én foglalja el hivatalát.

A b.-gyarmati honvédlaktanya március hó 25-dikén veszélyben forgott. Ugyanaz este a laktanya konyhájának kúrtója kigyulladt, a lángok már a szindeltetbe kaptak, s vezetes tűzveszély és roppant károk fejlődhetek volna ki, ha a legénység rögtön a padláson nem terem s a tüzet nem lokalizálja. — A kúrtóban a roppant nagy mennyiségben meggyülemlett korom gyulladt meg.

Lovich Antal budapesti fényképező tulajdonos levő hírlélményét ajánljuk a t. közönség szíves figyelmébe.

Először a főpostán. A tavaszi ével beállítását az élénk üzleti forgalom — igen természetesen — sok dologtól a főposta szállítási osztályának. Az ilyenkor postára küldött szállítmányok legnagyobb részét a magkereskedők szállítatják, a kiknek üzlete, különösen az utóbbi években, élénk lendületet vett. Bármi nagy volt azonban már ezek óta tavasz kezdetén a forgalom, mindelőig nem fordult elő, hogy egyetlen cég egy és ugyanazon napon ezer csomagot adott volna postára. Erről az először a napokban következett be, a minkor a Mauthner Ötlet megkereséséből 1800 postai csomag került egy napon szállításra, noha a postai szállításra nem alkalmas nagyobb szállítmányok száma — melyeket vasúton továbbított a nevezett cég — körülbelül 400 volt e napon. E küldemények egy része nemcsak a monarchia legutolsóbbi részeire, hanem a messze külföldre sőt tengerentúrra lett szállítva, a mi egyrészt a hazai magkereskedelemtől örvendetes elismerésről, másrészt pedig arról tesz tanulságot, hogy a nevezett cég már a legtávolabbi idegen földön is jó nevet és bizalmat vívott ki a magyar kereskedelemtől.

Az országban jelenleg működő nagyobb műhelyek, s gyárak, melyek tűzoltó-szerek készítésével, illetőleg gyártásával foglalkoznak, legutóbbi árjegyzékeik szerint árai következők: Tüzoltó-szák: Walser 5 frt, Gálner 3 frt 95 kr, Seltenhofer 4 frt 50 kr, Tarnóczy 3 frt 90 kr, Borsapka: W. 1 frt, G. 1 frt 10 kr, S. 1 frt 20 kr, Tarnóczy 1 frt. Mászócs: W. 7 frt, G. 7 frt, S. 6 frt, Tarnóczy 5 frt 90 kr, Szivattyús-balta: W. 1 frt 50 kr, G. 1 frt 45 kr, S. 1 frt 50 kr, Tarnóczy 1 frt 35 kr. Mászóbalta táskával: W. 4 frt 25 kr, G. 4 frt 20 kr, S. 4 frt 40 kr, Tarnóczy 3 frt. Szivattyús-balta-táskával: W. 3 frt, G. 3 frt 50 kr, S. 4 frt, Tarnóczy 3 frt. Mászó-kötél: W. 3 frt 50 kr, G. 3 frt 25 kr, S. 3 frt 60 kr, Tarnóczy 3 frt 10 kr. Kéthangú-jelző: W. 3 frt 50 kr, G. 2 frt 50 kr, S. 3 frt 50 kr, Tarnóczy 2 frt. Kender tömlő: W. 1 frt 10 kr, G. 1 frt 20 kr, S. 1 frt 10 kr, Tarnóczy 85 kr. Tömlő-osivarok: W. 5 frt 50 kr, G. 6 frt 50 kr, S. 6 frt, Tarnóczy 5 frt 50 kr. Dugó-létrák: W. 24 frt, G. 14 frt, S. 30 frt, Tarnóczy 12 frt. Locomobil-feskenlő: W. 70 frt, G. 70 frt, S. 90 frt, Tarnóczy 60 frt. Kétkerekű targonca-feskenlő (szívóval nélkül): W. 340 frt, (csak 92 mm. s így nem szabad köz-ségnek vásárolnia.) G. 300 frt, (csak 80 mm. s így nem szabad köz-ségnek vásárolnia) S. 500 frt (100.). Tarnóczy (100 mm.) 200 frt (szívóval). Kétkerekű mórondony-feskenlő (2 ülés): W. 720 frt, G. 800 frt, S. 675 frt, Tarnóczy (nagy ülés) 600 frt. Nagykerékű „városi” feskenlő: W. 800 frt, G. 800 frt, S. 725 frt, Tarnóczy 700 frt. Vihardó-kocsi: W. 280 frt, G. 250 frt, S. 250 frt, Tarnóczy 220 frt. Ezen összehasonlító-táblázat körül foghatólag bizonyítja, hogy a mindentől legjobbnak bizonyult Tarnóczy-féle gyártmányok egyúttal a legolcsóbbak. Persze! az szinten kitűnik ezen összehasonlító-táblázatból, hogy amíg a Tarnóczy-féle gyár nem leteremt, ilyenmő bevasárlásuknál a vevőket ugyancsak legyetlenül sárosították meg.

Tárcza s több cikkünk terbiány miatt e számból kimaradt.

Hirdetmény.

A b.-gyarmati takarékpénztár igazgatósága ezennel közhírré teszi, miszerint a b.-gyarmati takarékpénztárnál zálogba tett a 1891. évi február hó 1-ig lejárt a ez időn túl sem meg nem hosszabbított, sem ki nem váltott értékpapírok, arany, ezüst és egyéb értéktárgyak részint a folyó 1891. évi május hó 11-én d. u. 2 órakor az intézet hivatalos helyiségében tartandó nyilvános árverésen fognak eladatni, részint ez időn túl fözdeszerűleg beváltatnak.

Megjegyeztetik, hogy a folyó 1891. évi május hó 1-ig a meghosszabbítások árverési költség szedése nélkül eszközöltetnek, ezentől azonban az árverés napjáig a költsön összeg 2%-a fog árverési költség címén szedetni.

A kölcsönösszeg törlesztésére részletek elfogadtatnak.

Az eladandó tárgyak könyv- s lapszámai:

III. könyv: 53, 87, 110, 122, 123, 145, 175, 189, 208, 216, 220, 242, 260, 267, 286, 287, 289, 294, 298, 308, 309, 312, 330, 353, 354, 363, 377, 379.

IV. könyv: 3, 17, 82, 110, 116, 117, 129, 133, 153, 167, 173, 178, 194, 198, 236, 257, 270, 278, 285, 289, 301, 308, 324, 325, 333, 335, 337, 341, 369, 376, 381, 384, 398.

V. könyv: 34, 38, 41, 58, 68, 114, 125, 127, 134, 138, 175, 181, 188, 200, 211, 206, 224, 230, 235, 238, 262, 270, 277, 285, 293, 298, 311, 336, 339, 340, 341, 345, 348, 352, 368, 401, 411, 413, 414, 417, 426, 432, 438, 453.

VI. könyv: 3, 18, 20, 32, 49, 60, 93, 97, 103, 125, 127, 128, 129, 131, 134, 137, 138, 143, 154, 171, 177, 190, 192, 197, 205, 209, 213, 217, 229, 234, 236, 240, 257, 261, 265, 268, 270, 274, 280, 281, 282, 286, 292, 293, 300, 303, 304, 311, 312, 315, 316, 319, 323, 324, 330, 335, 341, 347.

Kelt B.-Gyarmaton, a b.-gyarmati takarékpénztár igazgatósága 1891. évi március 7-én tartott üléséből.

A b.-gyarmati takarékpénztár igazgatósága.

Melyik lapra fizessünk elő?

Gazdag tartalmával, nagy terjedelmével fogva a legelőször magyar lap az

„EGYETÉRTÉS”,

a mely az új évvel immár 25-ik évfolyamába lépett. Ez a magyar olvasó közönség lapja. Hiteles forrásokból származó értesüléseinek gyorsasága, alapossága és sokasága, rovatának változatossága, kitűnősége, a különböző olvasmányok gazdag tárháza tették az „Egyetértés”-t népszerűvé. Az országgyűlési tárgyalásokról a legérdekesebb s e mellett tárgyilagos hű tudósítást egyedül az „Egyetértés” közöl. Gazdasági rovata elismert régi tekintélynek örvend. A magyar kereskedő s gazdaközönség nem szorul többé idegen nyelvű lapra, mert az „Egyetértés” kereskedelmi s földes tudósításainak bőségével s alaposságával ma már nem versenyezhet más lap. A kereskedő, az iparos s a mezőgazda megtalálja mindazt az „Egyetértés”-ben, a mire szüksége van. Változatosan szerkesztett tárczájában, annyi regény olvasmányt ad, mint egy lap sem. Két, három regényt közöl egyszerre, úgy, hogy egy év alatt 30—40 kötetnyi regényt, részint eredetit, részint a külföldi legjelesebb terméket jó magyarságú fordításban kapnak az „Egyetértés” olvasói. A ki olvasni valót keres és a világ folyásáról gyorsan és hitelesen akar értesülni, fizessen elő az „Egyetértés”-re, melynek előfizetési ára egy hóra 1 frt 80 kr., egy negyed évre 5 frt s egy évre 20 frt. Az előfizetési pénzek az „Egyetértés” kiadóhivatalába küldendők. Mutatványszámot a kiadóhivatal kívánatra egy hélig ingyen és bérmentve küld.

Nagy képes árjegyzék ingyen és bérmentve.

Harmonikáról külön árjegyzék kérésre.

Gyönyörű minták magán-verőknek ingyen és bérmentve.

Még eddig nem létezett mintakönyvek számba bérmentetlenül és csak 20 frt betét mellett, mely megrendelések tétele után leszámításba vétetik.

Öltöny-szövetek

a magas klerus számára perzsi és doazking, és és kir. hivatalnok-egyenruhákhoz előírás szerint szövetek, ugyancsak veteránok, tűzoltók és tornászok számára. Irvékhez, teke- és játékszertalokhoz posztók, vadászkatához lodja, vízmentes is, mosókélmek, utazó-plaidok 4—14 frtig stb. A ki ólcsó, tisztességes, tartós, tiszta gyapjú posztókat és nem ólcsó rongyokat akar vásárolni, melyek minden oldalról ajánlatnak és alig éri meg a szabódját, az forduljon

Stikarofsky Jánoshoz Brünben.

Legnagyobb posztó-raktár Ausztria-Magyarországon.

Fel millió frt értékű állandó raktáram és világ-üzletemmel magától értetődik, hogy sok maradék van, minden okosan gondolkodo embernek be kell látnia, hogy ily kis maradék és couponokból mintát küldeni nem lehet, mintán néhány száz minta-megrendelés után semmi sem maradna és így mero azelőtte, ha posztócégek mindenek daczára maradék és coupon-mintákat hirdetnek és ily esetekben a minták egész darabokból és nem maradékokból van levagva, az ily eljárás szándékai világosak. Maradékok, melyek meg nem felelnek, bérmentetnek vagy a pénz visszaküldetik. A szin, hosszúság, az a maradékok megrendelésénél megjelöendő.

Széküldés utánvet mellett 10 frtón felül bérmentve.

Levelezések: magyarul, francziául, németül, lengyelül, olaszul és csehül.

6—20

A Pesti Hirlap 40,000 példányban jelenik meg.

PESTI HIRLAP

naponként 16 oldal terjedelmű,

pártoktól és kormánytól egyaránt független politikai napilap.

Munkatársai közt vannak Magyarország elsőrangú publicistái és szépirodalmi írói.

A lap állandó előfizetői — habár havonként ujtják is meg az előfizetést —

karácsonykor ajándéku kapják

a Pesti Hirlap nagy képes naptárát.

Előfizetési árak:

Egy évre 14 frt. | Fél évre 7 frt. | Negyedévre 3 frt 50 kr. | Egy hóra 1 frt 20 kr.

Rendes zenemellékletek.

Mutatványszámokat kívánatra egy hélig ingyen és bérmentve küld a kiadóhivatal:

Budapest, V. ker., nádor-utca 7. szám.

Hirdetés.

A legközelebbi losoncz-tugári országos vásárfolyó évi március hó 31-én és április hó 1-én lesz megtartva.

Goldberger D. vásárlógérelő